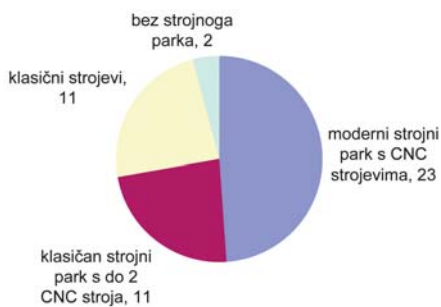

- kovanje
 - preradu polimera (izravno prešanje, injekcijsko prešanje, toplo oblikovanje, puhanje, ekstrudiranje, prerada kaučukovih smjesa)
 - tlačno lijevanje metala (aluminij, magnezij, cink)
 - kokilno lijevanje
 - proizvodnju staklenih dijelova.
- Pri tome, ključne tržišne niše za koje se izrađuju ti alati i kalupi pokrivaju:
- automobilsku industriju
 - kućanske aparate (bijela tehnika)
 - informatičku opremu (elektronika)
 - graditeljstvo
 - proizvodi široke potrošnje.

Alatnice u Republici Hrvatskoj izrađuju 57 % alata za izvoz, a ostatak za potrebe domaće proizvodnje. Valja napomenuti kako niti 50 % alatnica ne raspolaže suvremenim strojnim parkom, pa tu valja tražiti prostor za unaprjeđenje njihove djelatnosti (slika 1).

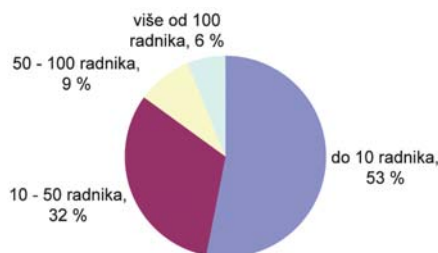

SLIKA 1 - Strojni park alatnica u Republici Hrvatskoj

Prema podacima iz svibnja 2009., alatničarske tvrtke zapošljavaju nešto manje od 1 200 zaposlenika. Slika 2 prikazuje alatnice prema broju zaposlenih.

U svjetskom alatničarstvu, može se uočiti nekoliko trendova. Alatničarstvo je postalo djelatnost koja se seli u prvom redu u zem-

lje s nižom cijenom rada. Kao posljedica toga nastavlja se trend zatvaranja alatnica u mnogim tradicionalno jakim alatničarskim zemljama EU (Njemačka, Austrija, Francuska, Velika Britanija, Skandinavija...). Pri tome su trenutačno zemlje koje su nositelji alatničarstva u EU: Portugal (već odavno), Španjolska, Italija, Slovačka, Mađarska, Češka i Slovenija. Međutim, na svjetskoj razini, kao nositelji alatničarstva pojavljuju se uglavnom zemlje Dalekog istoka: Kina, Koreja, Indija i Vijetnam, koje svojom konkurentnošću znatno nadilaze ostale alatničarske zemlje. U nekim zemljama istočne Europe moguće je uočiti uspon alatničarstva, prije svega u Rumunjskoj, Srbiji i Rusiji. Postavlja se logično pitanje – gdje je u tome Hrvatska? Od prednosti koje je moguće navesti za hrvatsko alatničarstvo valja istaknuti tradiciju, znanje i povoljan zemljopisni položaj. Međutim visoka cijena rada, tehnološka zastarjelost, neorganiziranost, nedovoljna računalna pismenost, nepostojanje strategije razvoja metaloprerađivačke industrije RH i destimulacija izvoza (tečajna politika) najopasnije su od mnogobrojnih slabosti te djelatnosti u Hrvatskoj. V. Orešković vidi priliku te djelatnosti u što bržem ulasku RH u EU, iako je svjestan potencijalne opasnosti zemalja s nižom cijenom rada koje su sve prisutnije i u EU. Jedno od temeljnih rješenja za preživljavanje u takvim uvjetima stvaranje je novih i inovativnih proizvoda te alata i kalupa za njihovu izradu.

SLIKA 2 – Alatnice prema broju zaposlenih

U cilju bolje organiziranosti alatnica u Republici Hrvatskoj, od 2006. godine poduzimaju se određeni koraci. Tako je 30. stude-

noga 2006. osnovan *CLUSTER ALATNICA RH* koji je okupljao dvadesetak alatnica. Taj je klaster 10. listopada 2008. prerastao u društvo *Centar proizvodnog strojarstva i alatničarstva d.o.o. (CPSA)* koje također ima ulogu klastera. U siječnju 2009. godine *CPSA d.o.o.* i *Centar za transfer tehnologije d.o.o.* u suradnji s Gradom Zagrebom, uspostavili su dugoročnu poslovnu suradnju na području alata i kalupa, alatnih strojeva i prometnih sredstava. Konačno, 3. studenoga 2009. priređeno je i službeno otvorenje *CPSA* u prostorijama alatnice TEH-CUT d.o.o. (Zagreb).

Glavni motivi za stvaranje *CPSA* klastera leže u nedovoljno iskorištenim potencijalima metaloprerađivačke, elektrotehničke i elektroničke industrije u strukturi gospodarstva RH. Tu je i potreba za unaprjeđenjem suradnje između industrije, istraživačko – razvojnih i znanstveno-obrazovnih institucija, te jedinica lokalne uprave i samouprave. *CPSA* bi trebao imati i važniju ulogu u povećanju izvoza i konkurentnosti domaće industrije u globalnom okruženju. Konačno, cilj je stvaranje čvršćih mehanizama i uvjeta za primjenu strategije gospodarskog razvoja RH, a to su izvozna orijentacija, nova radna mjesta i proizvodnja. Cilj djelovanja *CPSA* vrlo je jasan: oživljavanje, razvoj i zaštita domaće industrije i obrtništva te povećanje izvoza i konkurentnosti metaloprerađivačke i elektroindustrije.

Postavljene ciljeve *CPSA* nastoji ostvariti kroz potporu industriji RH u implementaciji nedostajućih i suvremenih (e. *state-of-the-art*) tehnologija, aktivno uključivanje u razvoj i usvajanje novih proizvoda i usluga, implementaciju rezultata istraživačko – razvojnih projekata za potrebe domaće industrije, unaprjeđenje obrazovnog sustava i efikasniju organizaciju obuke deficitarnih kadrova, vođenje i koordinaciju nacionalnih i međunarodnih istraživačko-razvojnih projekata (pretpristupni i strukturni EU fondovi), supstituciju uvoznih proizvoda i tehnologija i zajedničke aktivnosti u promociji domaće industrije i obrtništva na inozemnim tržištima.

Hrvatsko gospodarstvo i NATO

Priredila: Gordana BARIĆ

Punopravnim članstvom Republike Hrvatske u *NATO*-u otvaraju se nove poslovne mogućnosti za hrvatske tvrtke. *Vlada* Republike Hrvatske osnovala je *Povjerenstvo za koordinaciju i podršku u ostvarenju izvoznih mogućnosti i infrastrukturnih projekata iz programa NATO saveza* radi postizanja što većih pozitivnih ekonomskih učinaka od članstva u *NATO*-u. Nositelj i koordinator aktivnosti je *Ministarstvo gospodarstva, rada i*

poduzetništva u suradnji s *Hrvatskom gospodarskom komorom* i ostalim institucijama.

Na internetskoj stranici www.natonatjecaji.hr mogu se pronaći sve potrebne informacije i kontakti koji će hrvatskim tvrtkama pomoći u nastojanjima da se uključe u *NATO*-ove projekte. Svrha je stranice informirati o raspisanim natječajima za poslovnu suradnju s *NATO*-om te uputiti zainteresira-

ne na adrese na kojima sami mogu doći do željenih informacija.

Istodobno, kako bi se poslovni subjekti bolje upoznali s mogućnostima poslovanja s *NATO*-om, planiraju se i seminari za zainteresirane tvrtke.

Kontakt: Hrvatska gospodarska komora, Sektor za industriju, Centar za offset, tel.: 01/46 06 701 ili 01/46 06 705, faks: 01/46 06 737; e-pošta: nato@hgk.hr.